

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ЕП

Організація робочих місць – це підпорядкована цілям виробництва система заходів щодо їх оснащення засобами і предметами праці, планування, розміщення їх у певному порядку, обслуговування й атестації. Особливості цих заходів визначаються спеціалізацією робочого місця його призначенням у виробництві.

Робоче місце – первинна ланка виробництва, зона докладання праці одного або кількох (якщо робоче місце колективне) виконавців, визначена на підставі трудових та інших діючих норм і оснащена необхідними засобами для трудової діяльності. Робоче місце, як місце зайнятості людини, визначає умови праці (нормальні, важкі, шкідливі), режими праці й відпочинку, характер праці (різноманітний, монотонний та ін.).

Кожне робоче місце має бути обладнане відповідно до тієї роботи, яку на ньому будуть виконувати. Оснащення робочого місця складається з інструментарію необхідного для виконання трудових функцій, організаційного оснащення, технологічного оснащення, робочої документації.

Для ефективної організації праці робоче місце має бути якісно обладнане. Засоби оснащення робочого місця мають бути розміщені раціонально, тобто так, щоб працівник мав вільний доступ до механізмів, не робив зайвих рухів, мав хороший огляд робочої зони, зручний взаємозв'язок з іншими робочими місцями та щоб робоче місце було безпечним. Непродумане планування робочого місця несе по собі додаткові витрати часу, тому що виконання роботи стає тривалішим.

Для комплексної оцінки якості організації робочих місць, для пошуку і приведення в дію резервів підвищення ефективності праці використовується механізм атестації і раціоналізації робочих місць. У процесі атестації комплексно оцінюються технічний та організаційний стан робочих місць, умови праці й техніка безпеки, розглядаються можливості зростання фондівіддачі, використання кваліфікаційного потенціалу працівників.

Робочі місця атестуються за такими основними позиціями:

- умови праці і забезпечення техніки безпеки;
- техніко-технологічні чинники (технічна оснащеність, планування, обслуговування, прогресивність технологічного процесу);
- рівень організації праці (темп роботи, час зайнятості, інтенсивність праці);
- економічна ефективність (витрати, доходи, якість, результат).

Атестація робочих місць має сприяти підвищенню продуктивності праці, підвищенню змістовності та привабливості праці, поліпшенню використання основних фондів шляхом ліквідації зайвих робочих місць і застарілого устаткування, концентрації виконання робіт на найбільш прогресивному устаткуванні; забезпеченню збалансованості кількості робочих місць і кількості працівників, підвищенню коефіцієнта змінності роботи; поліпшенню умов праці і техніки безпеки на кожному робочому місці, підвищенню культури виробництва; підвищенню соціальної активності і кваліфікації працівників.

Завдяки атестації можна виявити відхилення нормативних вимог або потреб виробничого процесу (працівника). В результаті атестації по кожному робочому місцю приймається одне з таких рішень: продовжувати експлуатацію без змін; дозавантажити; раціоналізувати; ліквідувати.

